

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETI

**FarDU.
ILMIY
XABARLAR-**

1995-yildan nashr etiladi
Yilda 6 marta chiqadi

1-2025
PEDAGOGIKA

**НАУЧНЫЙ
ВЕСТНИК.
ФерГУ**

Издаётся с 1995 года
Выходит 6 раз в год

Muassis: Farg'ona davlat universiteti.

"FarDU. Ilmiy xabarlar – Научный вестник. ФерГУ – Scientific journal of the Fergana State University" jurnali bir yilda olti marta elektron shaklda nashr etiladi.

Jurnal pedagogika, filologiya, tarix, falsafa, siyosat, kimyo, biologiya hamda geografiya fanlari bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining doktorlik dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

Jurnaldan maqola ko'chirib bosilganda, manba ko'rsatilishi shart.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 2020-yil 2-sentabrda 1109 raqami bilan ro'yxatga olingan.

Muqova dizayni va original maket FarDU tahririy-nashriyot bo'limida tayyorlandi.

Tahrir hay'ati

Bosh muharrir
Mas'ul muharrir

SHERMUHAMMADOV B.SH.
AXMADALIYEV Y.I.

FARMONOV Sh. (O'zbekiston)	O'zRFA akademigi, f-m.f.d., prof.	ZUOGANG PENG (Xitoy)	Janubiy-g'arbiy universitet, b.f.d., prof
ZAYNOBIDDINOV S (O'zbekiston)	O'zRFA akademigi, f-m.f.d., prof	PANASYUK M (Rossiya)	Qozon federal universiteti, g.f.d, prof
A'ZAMOV A (O'zbekiston)	O'zRFA akademigi, f-m.f.d., prof	VALI SAVASH YYELEK (Turkiya)	Anqara Hoji Bayram Veli universiteti fil. f.d., prof
SAGDULLAYEV Sh (O'zbekiston)	O'zR FA t.f.d., prof	SIROJIDDINOV Sh (O'zbekiston)	Alisher Navoiy nomidagi ToshDO'TAU akademigi, fil.f.d., prof
TURAYEV A. (O'zbekiston)	O'zRFA akademigi, k-b.f.d., prof	ABADI, TOTOK WAHYU (Indonesiya)	Universitas Muhammadiyah Sidoarjo, Siyosat va xalqaro huquq.
RASHIDOVA S. (O'zbekiston)	O'zRFA k.f.d., prof	SCOTT LEVI (AQSH)	Ohio State University, PhD, prof
ABDULLAEVA Z (Qirg'iziston)	OshDU k.f.n., dots	AZIYA ZHUMABAYEVA (Qozog'iston)	Abay nomidagi Qozog' milliy pedagogika universiteti
TOJIBOYEV K. (O'zbekiston)	O'zRFA akademigi, b.f.d., prof	SANIYA NURGALIYEVA (Turkiya)	Ataturk University
G'ULOMOV S. (O'zbekiston)	O'zRFA akademigi, i.f.d, prof	SALTANAT ABILDINA (Qozog'iston)	E. A. Buketov nomidagi Qaragandi davlat universiteti
JUMABEKOVA B (Qozog'iston)	b.f.d., prof		

Tahririyat kengashi

PEDAGOGIKA BO'YICHA			
EGAMBERDIYEVA T.	FarDU, p.f.d., prof.	DAVLYATOVA G.	FarDU, p.f.n., dots.
XONKELDIYEV Sh.	FarDU, p.f.d., prof.	BAYDJANOV B.	FarDU, p.f.n., dots.
TOJIBOYEVA H.	O'z Res FA Pedagogika ITI p.f.d. (Dsc)	ABBASOVA N.	FarDU, p.f.f.d., dots.
QURBONOVA B.	FarDU, p.f.d. (DSc), prof	GOFUROVA N.	FarDU, p.f.f.d.
O'RINOVA N.	FarDU, p.f.n., dots.	URAIMOV S.	FarDU, p.f.f.d., dots. (DSc)

Bo'lim boshlog'i: Zokirov I.I., b.f.d.,prof.

Texnik muharrirlar: Sheraliyeva J.
Mirkarimova Sh.

Musahhihlar: Mahmudov F.
O'rinboyev I.

Tahririyat manzili:

150100, Farg'ona shahri, Murabbiylar ko'chasi, 19-uy.
Tel.: (0373) 244-44-57. Mobil tel.: (+99891) 670-74-60
Sayt: www.fdu.uz. Jurnal sayti: Journanal.fdu.uz

B.Sh.Shermuhhammadov, Q.B.Qurbonova	
Oliy ta'limda talabalarni ijtimoiy hamkorlikka tayyorlash metodikasini takomillashtirish.....	5
T.Эгамбердиева, С.Юлдашев	
Исторические корни народных игр	11
A.A.Тураханов	
Факторы формирования психологической устойчивости у будущих военных руководителей к негативным идеям и социальным угрозам	17
N.R.Gafurova	
Advanced mnemonic techniques for students in language courses	23
A.N.Qosimov	
O'quvchilarda sport vositasida milliy identiklikni shakllantirishning ijtimoiy- pedagogik asoslari	30
N.R.Gafurova	
Developing critical thinking skills through integration of artificial intelligence technologies in reading and writing at Fergana State University	36
M.M. Yuldashov	
O'quvchi organizmining funksional imkoniyati va jismoniy yuklamalarga moslashuvi	42
Sh.A.Ibragimova	
Ishbilarmonlikning ijtimoiy-ma'rifiy va pedagogik jihatdan o'rganilish zarurati va uni rivojlanish genezisi	46
N.R.Gafurova	
Teaching english through film: a contextual approach to language learning	52
D.A.Abduraxmonov	
Bo'lajak pedagoglarda kreativ-pedagogik yondashuv asosida kasbiy kompetentlikni rivojlantirish bosqichlari	56
J.V.Solijonov	
Bo'lajak pedagoglarda mantiqiy tafakkurni rivojlantirishning ilmiy-pedagogik asoslari	59
N.T.Mirzamaxmudova	
Raqamli ta'lim sharoitida bo'lajak o'qituvchilarning mustaqil ta'lim faoliyati metodikasini rivojlantirishning metodologik jihatlari	62
N.R.Gafurova	
The effect of integrating literature into second language classrooms on student engagement in higher education institutions	66
D.A.Maxmudova	
The role of technology in language teaching: enhancing engagement through digital tools	70
D.O.Gulamova	
Imom Al - Buxoriy ma'naviy merosining yoshlarni komillik ruhida tarbiyalashdagi ahamiyati	76
N.R.Gafurova	
The impact of creative writing exercises on language proficiency and self-expression	82
B.M.Artikova	
Innovative approaches to developing professional competence in students of technical higher education institutions (based on the example of the building and construction specialty)	89
M.N.Haytboyeva	
"Rivojlanayotgan sun'iy intellekt davrida ta'lim: ChatGPT imkoniyatlari yordamida o'qitish va o'rganishni rivojlantirish"	93
N.U.Jamalova	
Vitagen ta'lim texnologiyalarining nazariy asoslari va gumanitar fanlarga tatbiqi	97
Sh.R.Temirov	
Umumta'lim muassasalarining boshlang'ich sinf o'quvchilarini jismoniy rivojlanishida gimnastika mashg'ulotlarining samaradorligi	101
N.R.Gafurova	
The impact of online learning platforms on school education	108

UO'K: 37.02:37.091.33

**VITAGEN TA'LIM TEXNOLOGIYALARINING NAZARIY ASOSLARI VA GUMANITAR
FANLARGA TATBIQI****ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ «ВИТАГЕН» И
ИХ ПРИМЕНЕНИЕ В ГУМАНИТАРНЫХ НАУКАХ****THEORETICAL BASIS OF EDUCATIONAL TECHNOLOGIES "VITAGEN" AND THEIR
APPLICATION IN THE HUMANITIES**

Jamalova Nargiza Ulug'bek qizi
O'zbekiston milliy universiteti tadqiqotchisi

Annotatsiya

Maqolada vitagen ta'lim texnologiyasining nazariy asoslari, ularning gumanitar fanlarda qo'llanishi va amaliyotdagi natijalari tahlil qilingan. Vitagen texnologiyalari ta'lim jarayonida hayotiy tajribalarni o'quv jarayoniga tatbiq etish orqali shaxsiylashtirilgan ta'limni qo'llab-quvvatlashga xizmat qiladi. Maqolada vitagen texnologiyalari orqali tanqidiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirish, loyiha asosida o'qitish, simulyatsiya va hayotiy tadqiqotlarning ahamiyati, shuningdek, bu texnologiyalarning afzalliklari va chegaralari yoritilgan.

Аннотация

В статье анализируются теоретические основы витагенной образовательной технологии, ее применение в гуманитарных науках и результаты ее применения на практике. Технологии Vitagen поддерживают персонализированное обучение, включая реальный жизненный опыт в процесс обучения. В статье обсуждается важность развития критического и творческого мышления с помощью витаген-технологий, проектного обучения, моделирования и обучения на протяжении всей жизни, а также преимущества и ограничения этих технологий.

Abstract

The article analyzes the theoretical foundations of vitagen educational technology, its application in the humanities, and its practical results. Vitagen technologies serve to support personalized learning by applying life experiences to the learning process in the educational process. The article highlights the importance of developing critical and creative thinking through vitagen technologies, project-based learning, simulation, and life research, as well as the advantages and limitations of these technologies.

Kalit so'zlar: Vitagen texnologiyalari, shaxsiy tajriba, gumanitar fanlar, ta'lim jarayoni, tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv, loyiha asosida o'qitish, simulyatsiya, hayotiy tadqiqotlar.

Ключевые слова: Технологии Витаген, личный опыт, гуманитарные науки, образовательный процесс, критическое мышление, творческий подход, проектное обучение, моделирование, исследование жизни.

Key words: Vitagen technologies, personal experience, humanities, educational process, critical thinking, creative approach, project-based learning, simulation, life research.

KIRISH

Ta'lim texnologiyasi moddiy vositalar, jarayonlar va ta'lim va o'qitishni qo'llab-quvvatlashning nazariy asoslari uchun inklyuziv atamadir. Ta'lim texnologiyasi yuqori texnologiyalar bilan chegaralanib qolmaydi, balki aralash, yuzma-yuz yoki onlayn ta'limdan foydalanishda sinfda o'rganishni yaxshilaydigan har qanday narsadir. Vitagen ta'lim texnologiyasi ta'lim jarayoniga hayotiy tajribani asos qilib qo'llashga qaratilgan innovativ yondashuvdir. "Vita" so'zi lotin tilida "hayot" ma'nosini anglatadi, va vitagen texnologiyasi aynan hayotning turli qirralarini o'rganish va ularni o'quv jarayoniga tatbiq etishdan iboratdir. Bu texnologiya ta'lim jarayonida nazariy bilimlarni hayotiy misollar bilan boyitish, talabalarning shaxsiy tajribalari va kuzatuvlaridan foydalanishni nazarda tutadi.

Vitagen ta'limning nazariy asoslari kognitiv psixologiya, pedagogika va shaxs rivojlanishi nazariyalariga tayanadi. Har bir shaxsning tajribasi o'ziga xos bo'lib, ta'lim jarayonini boyitish

uchun qimmatli manba hisoblanadi. Shuningdek,, vitagen texnologiyasi o'quv jarayoniga talabalarning faol ishtirokini ta'minlashni maqsad qiladi, bu esa ularning o'quv materialini chuqurroq o'zlashtirishiga xizmat qiladi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Zamonaviy ta'limda vitagen texnologiyalarining ahamiyati. Zamonaviy ta'lim talabalarning shaxsiy rivojlanishiga yo'naltirilgan bo'lib, vitagen texnologiyalari bu jarayonda o'ta muhimdir. Ushbu texnologiyalar yosh avlodni faqat nazariy bilimlar bilan chegaralanmay, balki ularni hayotda qo'llashga o'rgatadi. Masalan, vitagen ta'lim jarayonida talabalar o'z hayotida uchragan holatlar asosida o'rgangan bilimlarini qayta tahlil qiladi, bu esa ularning tanqidiy fikrlash qobiliyatini oshiradi. Shu bilan birga, vitagen texnologiyalari o'quv jarayonini interaktiv qiladi. Loyiha asosida o'qitish, hayotiy tadqiqotlar va simulyatsiya kabi usullar vitagen yondashuvlarining amaldagi ko'rinishlaridir. Bu usullar talabalarga ta'lim jarayonida faol qatnashish, o'z fikrlarini ifoda etish va muammolarni hal qilishda ijodiy yondashuvni rivojlantirish imkonini beradi.

Gumanitar fanlar uchun vitagen yondashuvlarining o'rni. Gumanitar fanlar ta'lim jarayonida shaxsning ma'naviy rivojlanishiga xizmat qiladi. Vitagen texnologiyalari gumanitar fanlar o'qitishda yoshlarga turli voqealarni shaxsiy tajriba nuqtai nazaridan tahlil qilish imkoniyatini beradi. Masalan, adabiyotda qahramonlarning hayotiy tanlovlarini muhokama qilish yoki tarixdagi voqealarni shaxsiy holatlar bilan solishtirish, yoshlarda tarixiy va madaniy bilimlarni chuqurroq tushunishga yordam beradi.

Vitagen yondashuv orqali gumanitar fanlar faqat ma'lumot berish bilan cheklanmay, balki talabalarni ijtimoiy mas'uliyatli, ijodiy va tanqidiy fikrlovchi shaxslar sifatida shakllantiradi. Bu, o'z navbatida, yoshlarning turli madaniyatlar va qadriyatlarini tushunish qobiliyatini oshiradi, ularni zamonaviy globallashtirish davrida yetakchi shaxslar sifatida rivojlantirishga yo'naltiradi. Umuman, vitagen ta'lim texnologiyalari zamonaviy ta'lim va ayniqsa, gumanitar fanlarda innovatsion yondashuv sifatida muhim ahamiyatga ega. Ular ta'lim jarayonini hayotiy voqelikka yaqinlashtirib, talabalarni amaliy bilim va ko'nikmalar bilan boyitishga xizmat qiladi.

Vitagen ta'lim tushunchasi va uning asosiy prinsiplari. Vitagen ta'lim texnologiyasi ta'lim jarayonini shaxsiy hayotiy tajribalar bilan boyitishga qaratilgan yondashuv bo'lib, o'quvchilarning shaxsiy faolligi va qiziqishlarini oshirishga qaratilgan. Bu texnologiya'ning asosiy maqsadi o'quv jarayonini nazariy bilimlardan amaliyotga yaqinlashtirishdir. Vitagen ta'limning asosiy prinsiplari quyidagilardan iborat:

1. **Shaxsiy yo'naltirilgan ta'lim:** o'quv jarayonida o'quvchining individual xususiyatlari va shaxsiy tajribasiga mos keluvchi materiallarni tanlash.
2. **Amaliyot bilan bog'liqlik:** nazariy bilimlarni hayotiy holatlar yordamida o'rganish va amaliyotda qo'llash.
3. **Refleksiv yondashuv:** o'quv jarayonida o'quvchining o'z tajribasini tahlil qilishi va o'zlashtirilgan bilimlarni qayta ishlashi.

Vitagen ta'lim texnologiyasi shaxs rivojlanishining psixologik va pedagogik qonuniyatlariga tayanadi. Bu texnologiya ta'lim jarayoniga o'quvchining shaxsiy qiziqishlari va hayotiy holatlarini kiritib, bilimlarni nafaqat o'zlashtirish, balki ularni faoliyatga tatbiq etishni rag'batlantiradi.

Ta'lim jarayonida hayotiy tajribani o'rganish va o'quvchilar shaxsiga yo'naltirish. Vitagen ta'lim texnologiyasining markaziy g'oyasi ta'lim jarayoniga o'quvchilarning hayotiy tajribalarini faol jalb qilishdir. Bu yondashuv, ayniqsa, gumanitar fanlarda samarali hisoblanadi. Masalan, tarixda o'quvchilar o'zlarining oilaviy yoki mahalliy tarixini tadqiq qilib, umumiy tarixiy jarayonlar bilan bog'lashlari mumkin. Adabiyotda esa qahramonlar hayotini shaxsiy tajriba bilan solishtirib, muammolarni chuqurroq tushunishga erishadilar.

Psixolog L.S. Vygotskiy ta'kidlaganidek, "Bilimlar faqat amaliy tajriba orqali chuqur o'zlashtirilishi mumkin, chunki inson uchun bilim hayotning bir qismi sifatida ahamiyat kasb etadi". Vitagen ta'lim ushbu g'oyaga asoslanib, bilimlarni shaxsiy hayot voqeliklari bilan bog'laydi. Bu jarayon o'quvchilarning o'rganish jarayoniga qiziqishini oshiradi va ularni faol ishtirokchiga aylantiradi.

Vitagen ta'lim va kognitiv psixologiya'ning o'zaro bog'liqligi. Vitagen texnologiyasi kognitiv psixologiya'ning qator tamoyillari bilan chambarchas bog'liq. Jumladan, kognitiv psixologiyadagi ma'lumotni qayta ishlash nazariyasi vitagen ta'lim jarayonida muhim o'rin tutadi.

Unga ko'ra, insonning bilish jarayoni shaxsiy tajriba, xotira va mulohaza qilish jarayonlari orqali amalga oshadi. Shu bois, vitagen ta'lim texnologiyasi talabalarni bilish jarayonining faol ishtirokchisiga aylantiradi.

J. Bruner ta'kidlaganidek, "O'rganish jarayonini shaxsiy tajriba bilan bog'lash nafaqat bilimlarni chuqur o'zlashtirishga, balki ularni samarali qo'llashga ham yordam beradi". Vitagen ta'limning asosiy jihatlaridan biri bo'lgan refleksiv yondashuv ham aynan kognitiv psixologiya tamoyillariga asoslanadi. Bu o'quv jarayonida talabalarga o'z tajribalarini tahlil qilish va bilimlarini yanada chuqurroq anglash imkonini yaratadi. Xulosa qilib aytganda, vitagen ta'lim texnologiyasi o'quv jarayonini shaxsiy hayotiy tajribalarga asoslantirib, bilimlarning amaliy ahamiyatini oshirishga qaratilgan. Bu texnologiya kognitiv psixologiya va ta'lim pedagogikasining tamoyillarini uyg'unlashtirgan holda ta'lim jarayonini samarali va shaxsiy yo'naltirilgan qiladi.

Gumanitar fanlarga vitagen ta'lim texnologiyasini tatbiq etish.

Adabiyot fanlarida hayotiy voqealar va qahramonlarni o'rganishning vitagen asoslari. Vitagen ta'lim texnologiyasi adabiyot fanlarida ta'lim jarayonini shaxsiy hayotiy tajribalar bilan boyitishga qaratilgan samarali vosita hisoblanadi. Ushbu yondashuv yordamida talabalar qahramonlarning hayotini o'z tajribalari bilan solishtirish orqali adabiy asarlarni chuqurroq tushunish imkoniga ega bo'ladilar. Masalan, talabalar adabiy qahramonlar tomonidan qabul qilingan qarorlarni o'z hayotlaridagi vaziyatlar bilan bog'lab tahlil qilishlari mumkin. Misol uchun, Cho'lonponing "Kecha va kunduz" asarini o'rganish jarayonida talabalar Bahromning ijtimoiy adolat uchun kurashuvchi qahramon sifatidagi rolini muhokama qilib, o'z jamiyatlaridagi adolat konsepsiyasi haqida fikr yuritishlari mumkin. Bunday yondashuv adabiyotni nazariy tushunchalardan hayot voqealari bilan bog'laydi. Adabiyotshunos olim E. Karimov ta'kidlaganidek, "Adabiyot inson hayotining oynasidir va u hayot voqealiklarini aniq talqin etishda yoshlarga ma'naviy yo'nalish beradi".

Tarix fanini vitagen yondashuv orqali o'qitish: shaxsiy va milliy xotirani o'stirish.

Tarix fanida vitagen yondashuv orqali shaxsiy va milliy xotirani shakllantirish ta'lim jarayonining asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi. Bu yondashuv tarixiy voqealarni shaxsiy yoki mahalliy voqealar bilan bog'lab o'rganishni nazarda tutadi. Masalan, talabalar o'z oilalari yoki mahalliy jamoatchilikning o'tmishdagi muhim voqealardagi ishtirokini tadqiq qilib, ularni umumiy tarixiy jarayonlarga bog'laydilar. Masalan, Ipak yo'lida O'zbekiston shaharlarining roli yoki Amir Temur davridagi siyosiy jarayonlarni o'rganishda talabalar o'z mahalliy tarixidan misollar keltirib, bu jarayonlarning keng tarixiy ahamiyatini anglab yetadilar. Bu, o'z navbatida, milliy g'urur va shaxsiy xotirani shakllantiradi. Jahon tarixchisi Erik Hobsbaum ta'kidlaganidek, "Tarix — millatning xotirasi bo'lib, unga muhabbat yosh avlodga shaxsiy va milliy masalalarda aniqlikni ta'minlaydi".

San'at va madaniyatshunoslikda vitagen texnologiyalarning ahamiyati. San'at va madaniyatshunoslik fanlari vitagen texnologiyalarni qo'llashda keng imkoniyatlarga ega. Bu fanlarda hayotiy voqealarga asoslangan yondashuv talabalarining estetik va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Masalan, san'at asarlarini tahlil qilish jarayonida talabalar o'sha asar yaratilgan ijtimoiy-tarixiy muhitni o'rganishlari va uni o'z hayotlari bilan bog'lashlari mumkin. Misol uchun, Alisher Navoiyning she'rlarini o'rganish jarayonida talabalar uning asarlaridagi ma'naviy va axloqiy qadriyatlarni bugungi jamiyatga tatbiq etish masalasini muhokama qilishlari mumkin. Bunday yondashuv nafaqat asarning mohiyatini chuqurroq tushunishga, balki talabalarining shaxsiy rivojlanishiga ham xizmat qiladi. Estetika sohasi olimlari ta'kidlaganidek, "San'at inson ruhiyatini boyitishda, uning ijtimoiy va ma'naviy rivojlanishida beqiyos ahamiyatga ega".

Umuman, gumanitar fanlarda vitagen texnologiyalarni qo'llash ta'lim jarayonini amaliy va shaxsiy qilib, talabalarni chuqurroq bilim olishga, tanqidiy fikrlashga va ijtimoiy mas'uliyatni his etishga undaydi. Ushbu yondashuv adabiyot, tarix, san'at va madaniyatshunoslik kabi fanlarni o'qitishda samarali natijalarga olib keladi. Vitagen texnologiyalari yoshlarda hayotiy tajriba va bilimlarni o'zaro uyg'unlashtirish qobiliyatini rivojlantirishga yo'naltirilgan muhim vosita hisoblanadi.

Ta'lim jarayonida vitagen usullarni qo'llashning keyslari (masalalar va misollar).

Vitagen texnologiyalari ta'lim jarayonida o'quvchilarning shaxsiy hayotiy tajribalarini o'quv jarayoniga integratsiya qilishga qaratilgan. Bu texnologiya gumanitar fanlardagi ta'limni jonli va

amaliy qiladi, chunki u talabalarga o'z hayotlaridagi voqealarni o'rganilayotgan mavzular bilan bog'lash imkonini beradi.

Masalan:

1. **Adabiyot:** Navoiyning "Hayrat ul-abror" asarini o'rganish jarayonida talabalar asardagi axloqiy qoidalarni o'z hayotlari bilan bog'lashlari mumkin. Ular qahramonlarning tanlovlarini tahlil qilib, o'sha tanlovlardan hayotiy xulosalar chiqaradilar.

2. **Tarix:** O'zbekistonning Ipak yo'lidagi roli yoki Amir Temur davridagi siyosiy voqealarni o'rganish jarayonida talabalar o'z mahalliy yodgorliklari yoki oilalarida saqlangan tarixiy faktlarni muhokama qiladilar. Bu ularda milliy g'ururni shakllantiradi.

3. **San'at va madaniyatshunoslik:** Madaniy yodgorliklar va ulug' san'at asarlarini o'rganishda talabalar o'z mahalliy madaniy voqealardan misol keltirib, ularni dunyo madaniyati bilan taqqoslaydilar.

XULOSA

Interfaol metodlar va vitagen yondashuvning uyg'unlashuvi ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishda muhim ahamiyatga ega. Interfaol metodlar talabalarni o'quv jarayonining faol ishtirokchilariga aylantirib, ularning bilim olish jarayonidagi ishtiroki va motivatsiyasini oshiradi. Vitagen yondashuv esa ta'limni hayotiy tajribalarga bog'lab, uni shaxsiy va amaliy qiladi. Bu ikki yo'nalishning integratsiyasi ta'lim jarayonida yangi imkoniyatlarni ochadi.

Interfaol metodlarning afzalliklari. Interfaol metodlar talabalar o'rtasidagi muloqotni kuchaytirish, tanqidiy fikrlashni rivojlantirish va ta'lim jarayonini dinamik qilishga qaratilgan. Ularga quyidagilar kiradi:

- **Guruhli muhokamalar:** Talabalar muayyan mavzularni muhokama qilib, o'z fikrlarini bayon qiladilar va turli nuqtai nazarlarni tanqidiy tahlil qiladilar.

- **Rolli o'yinlar:** Talabalar o'zlarini muayyan vaziyatdagi qahramonlar sifatida tasavvur qilib, muammolarni hal qilishda ijodiy yondashuvni ishlatadilar.

- **Interaktiv simulyatsiyalar:** Talabalar ta'lim jarayonida turli voqealarni modellashtirib, ularni tahlil qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Выготский Л.С. *Мышление и речь*. – Москва: Педагогика, 1982.
2. Брунер Ж. *The Process of Education*. – Harvard University Press, 1960.
3. Нуссбаум М. *Not for Profit: Why Democracy Needs the Humanities*. – Princeton University Press, 2010.
4. Laurillard D. *Rethinking University Teaching*. – Routledge, 2013.
5. Абдурахмонов Қ. *Миллий маданият ва таълимда инновацияларнинг ўрни*. – Тошкент, 2019.
6. Мамадалиев Ш. *Таълим жараёнида янги ёндашувлар*. – Тошкент: Университет нашриёти, 2021.
7. Юлдошев А. *Замонавий таълимда гуманитар фанларнинг роли*. – Тошкент, 2020.